

KAPYYSI-BYSSA ENNAKKOTEHTÄVÄT

Kaikille ikäkausille sekä ohjelmalaaksossa saattajina toimiville:

- Ohjelmalaaksossa toimimisen edellytys on **hallita trangian käyttö**. Tutustukaa siis trangian kasaamiseen ja käyttöön sekä turvapullon toimintaperiaatteeseen kevään aikana koloilloissa.

Myös saattajan tulee hallita trangian turvallinen käyttö, hän vastaa ryhmänsä turvallisesta toiminnasta ohjelmalaaksossa.

- **Suomalaisiin kasviksiin tutustuminen:**

Tunnustelkaa silmät sidottuna erilaisia kasviksia ja yrittäkää tunnistaa ne pelkkää tuntoaistia käyttäen.

Kuorikaa ja pilkkokaa tikuiksi erilaisia kasviksia ja juureksia. Esim. porkkanaa, lanttua, naurista, kukkakaalia, tuorekurkkua, perunaa, palsternakkaa ja kesäkurpitsaa. Halutessanne voitte tehdä dippikastikeen joko kermaviiliin tai kaurapohjaiseen jugurttiin/fraicheen. Voitte käyttää halutessanne valmiita dippikastikejauheita tai maustaa kastikkeen oman reseptinne mukaan.

Tutustukaa erityisesti kasvien ulkonäköön, tuoksuun, väriin, suutuntumaan ja makuun. **Tämä tehtävä kannattaa tehdä sudenpentujen ja seikkailijoiden kanssa vasta kun ennakkotehtävissä olevaa tutustumispeliä on pelattu.**

Sudenpennut:

Yhteisten tehtävien lisäksi:

- **Pelatkaa yhdessä kasvisdominoa.** (Dominokortit liite 1) Käykää ensin läpi jokainen pelissä oleva kasvis. Onko se sudenpennuille ennestään tuttu? Missä ruoissa kyseistä kasvista käytetään? Akelan kannattaa etukäteen tutustua itselleen vieraisiin kasviksiin ja niiden käyttöön ruuan valmistuksessa.

Domino-pelin ohje:

1. Dominokortit sekoitetaan hyvin. Pelin aloittaja arvotaan ja pelivuoro kiertää myötöpäivään.
2. Dominokortit jaetaan tasan jokaiselle pelaajalle. Mahdolliset ylimääräiset kortit jätetään pois pelistä.
3. Ensimmäinen pelaaja asettaa pöydälle haluamansa kortin omistaan.. Seuraava pelaaja laittaa jatkoksi kortin, jossa on sama kuva kuin ensimmäisen kortin jommassa kummassa päässä. Jos hänellä ei ole sopivaa korttia, siirtyy vuoro seuraavalle pelaajalle. Peli jatkuu kunnes kukaan ei pysty asettamaan korttiaan jonon kumpaankaan päähän. Pelin loputtua jokainen pelaaja laskee yhteen käteensä jääneiden korttien määrän. Pelaaja, jolla kortteja on vähiten käyttämättä, voittaa erän. Jos kortit loppuvat pelaajalta ennen muita, hän voittaa erän, mutta muilla pelaajilla peli jatkuu edelleen normaalisti.

Seikkailijat:

Yhteisten tehtävien lisäksi:

- **Pelatkaa muistipeliä suomalaisilla kasviksilla.** (Pelikortit liite 2.) Pari muodostuu kasviksen kuvasta ja nimestä. Pelatessa pysähtykää kunkin parin kohdalle ja keskustelkaa onko kasvis seikkailijalle ennestään tuttu ja millaisissa ruoissa he ovat sitä syöneet. Sammon kannattaa etukäteen tutustua itselleen ennalta tuntemattomien kasvien käyttöön erilaisissa ruoissa.

Tarpojat:

Yhteisten tehtävien lisäksi:

- **Pelatkaa joko muistipeliä tai dominoa** (liitteet 1 ja 2) ja opetelkaa samalla tunnistamaan kotimaisia kasviksia.
- **Pohtikaa ruoka-aineiden erityispiirteitä pelaamalla "yhdistä oikein" -peliä.** (liite 3).

Kuvakortit laitetaan pöydälle oikeinpäin niin, että ne kaikki näkyvät. Nurinpäin käänneystistä ja sekotetuista faktakorteista valitaan yksi kerrallaan. Oikea fakta yhdistetään oikeaan kuvaan.

Samalla keskustellaan faktojen herättämistä ajatuksista, omista ruokavalinnoista jne.

Samoajat ja vaeltajat:

Yhteisten tehtävien lisäksi:

- Isoimmat ikäkaudet toimivat nuoremmille mallina ja esikuvina lippukunnassa. **Sopikaa siis osallistumisesta sudenpentujen ja seikkailijoiden kokouksiin** ja toteuttakaa kasvisten tunnistamisen ja maistelun tehtävät yhdessä akeloiden ja sampojen kanssa. Samalla saatte kokemusta ja harjoitusta omassa johtajuudessanne sekä ohjaamistaidoissanne.
- **Pohtikaa ruoka-aineiden erityispiirteitä pelaamalla "yhdistä oikein" -peliä.** (liite 3). Ohjeet pelaamiseen tarpoja-osiossa.
- **Pitäkää vartionne kanssa tarkkaa ruokapäiväkirjaa** yhden sopimanne päivän ajan (esimerkiksi sopimanne perjantai-päivä). Kukin kirjaa ylös KAIKKI ruuat, herkut, juomat jne. mitä päivän aikana syötte ja juotte. Seuraavalla viikolla

selvittää ja laskekaa kunkin vartiolaisen henkilökohtainen hiilijalanjälki ruokapäiväkirjan merkintöjen osalta. **Vertailkaa tuloksia ja pohtikaa** arjen valintoja ympäristön näkökulmasta. Onko hiilijalanjäljen pienentäminen helppoa ja löytyykö korvaavia tuotteita kotiseudultanne helposti?

- Kapyysi-Byssassa **samoaja-ikäiset ja sitä vanhemmat saavat suunnitella ja valmistaa itse haluamansa ruoan trangiakunnittain.** Aikaa laaksossa on käytettävissä 3 tuntia, sisältäen valmistautumisen, ruoanlaiton ja jälkien korjaamisen. Valmistettavan ruoan reunaehtona saatte raaka-aineluettelon (liite 4). Luettelosta valitsette käyttönne maksimissaan 10 raaka-ainetta. Listassa mainittujen lisäksi saatavilla (10 valitun lisäksi) öljyä, mausteita ja yrtejä.

Suunnitelkaa ruoka ja valitkaa tarvitsemanne ainesosat. Toimittakaa kopio listasta Kapyysi-Byssan portilla olevaan postilaatikkoon laaksoon saapumista edeltävän päivän lounaaseen mennessä (esim. ohjelmassa ruokalaakso tiistaina, palauta lista maanantain lounaaseen mennessä).

